

Putem remarca referindu-ne la cercul *Prietenii Muzeului*, la încercările făcute pentru o permanetizare a acestei activități că se află, încă, într-o etapă de cristalizare atât din punctul de vedere al ceea ce le oferă virtualilor colaboratori cât și din perspectiva continuității. Prin afirmația de mai sus ne gândim, în primul rând, la rezultatele studiului efectuat în 1970 de *Grupul de lucru pentru activitatea cultural-educativă a muzeelor al Comitetului Național Român I.C.O.M.*, unde se sublinia: „concluzia care se degajă este că acolo unde s-au constituit asemenea colective fără a li se imprima un program atractiv, ele lîncezesc și se destramă. În genere, cercurile alcătuite din adulți sînt mai unitare și mai eficiente, pe cînd cele cu tineretul reclamă o mai mare preocupare”¹. De asemenea, consultînd *Revista Muzeelor* pînă în anul 1975, cu unele excepții, apar similitudini cu aprecierile desprinse în cercetarea efectuată cu cinci ani mai înainte. Rezultă însă, ca o constatare cu un caracter general, efortul de a apropia de muzeu un număr cit mai mare de oameni cu preocupări diverse și, mai ales, a tineretului. Dintre aceștia din urmă, elevii domină prin prisma instituției unde activează, a posibilităților pe care le au, elemente care însumate pot și trebuie să contribuie la desăvîrșirea personalității lor. Se demonstrează astfel că „importanța covîrșitoare a școlii în integrarea socială a tineretului contemporan nu anulează însă existența celorlalți factori formativi, mai mult sau mai puțin conștienți, mai mult sau mai puțin modulatori și de natură a putea fi propuși unei activități planificate”².

Vizînd tocmai această planificare și beneficiînd de constatările impuse cu ocazia diferitelor acțiuni, se cuvine subliniată necesitatea unei

---

* Comunicarea a fost prezentată cu ocazia simpozionului *Muzeul — factor activ în realizarea educației tineretului* desfășurat la Oradea, 12—15 noiembrie 1976.

¹ Dr. Florian Georgescu, Panait I. Panait, *Studiu privind activitatea cultural-educativă muzeală*, în *Revista Muzeelor*, 1970, nr. 6, p. 489.

² Stanciu Stoian, *Mediul școlar și extrașcolar și integrarea socială a tineretului*, în *Cercetări sociologice contemporane*, București, Editura științifică, 1966, p. 3.

delimitări a activității celor care aparțin cercului. Ne referim la două forme de dinamizare. Prima, cu un caracter mai larg, se referă la tinerii care lucrează în unități ce își desfășoară programul în schimburi, ei putând veni la muzeu numai în funcție de timpul liber pe care îl au la dispoziție. De altfel, participarea lor la diversele manifestări au confirmat adeziunea la metodele clasice, adică conferințe, ghidaje speciale, seri muzeale. Din această perspectivă, este obligația noastră de a le oferi și în continuare spațiul pentru a-și apropia, în conformitate cu profilul fiecărei secții, termenii unei aprofundate înțelegeri a istoriei noastre în contextul evoluției societății, premiză a aderării afective și conștiente la împlinirea societății actuale.

Abordând cea de a doua modalitate de participare sintem datori să precizăm limitarea doar la o anumită categorie de elevi. Fără îndoială această discriminare nu are un substrat privilegiat, ci este o triere obiectivă determinată de opțiunile fiecăruia. Ea ne-a fost impusă de personalitatea selectivă a elevului ce-și concretizează visurile într-o viitoare profesiune, într-un moment de receptivitate creatoare față de anumite determinații ulterioare, care îl pot orienta spre formarea sa. Aceștia aparțin cu precădere ultimului an din cei zece obligatorii, cu posibilitatea deci de a continua și primei trepte de liceu. Desigur, în aceste clipe de „neliniște fertilă a cugetului“, sensibil la orice seism, trebuie să intervină anumite instituții ce vin din afara școlii să călăuzească formarea omului. Faptul, însă, că am înregistrat din partea unor membri ai *Prietenilor muzeului* de la Liceul „Emanuil Gojdu“ din Oradea, dorința de a participa la activități în incinta muzeului, ne oferă un argument asupra unei coordonate a cercului. Deci a fost o arderare independentă, ce a preces intervenția noastră, la cadrul oferit de secțiile Muzeului Țării Crișurilor. De altfel, o condiție incontestabilă a unei viitoare reușite credem că se datorează tocmai acestei opțiuni deliberate, acceptată pe fundamentul unor înclinații sentimentale dar cu profunde implicații pentru responsabilitatea pregătirii lor, cu atât mai mult cu cât și-au exprimat dorința de a urma în continuare, mă refer la învățământul superior, discipline care se axează pe o problematică tratată în expozițiile de bază.

Formularul (vezi Anexa 1) ce consemnează și statutează calitatea de membru al cercului enumeră sarcinile acestora, dar și obligațiile instituției noastre față de elevi, mergând pe ideea răspunderilor create printr-o raliere lucidă la modalitățile de conlucrare. Fiind, însă, doar o acceptare sancționată de un formular, ne-am orientat spre punerea în valoare a celor consemnate în el. Dar, în acest moment s-a ivit un semn de întrebare care diminuează, în parte, eforturile noastre. Elevii, din motive bine cunoscute, pot veni la muzeu doar după terminarea lecțiilor. Se impune astfel o limitare a întâlnirilor cu ei, odată pe lună și la două, trei ore cât se extinde, în timp, o asemenea ședință. De aici a rezultat o estompare a entuziasmului de care erau încercați în momentul

aderării la dorința lor. Ceea ce s-a reușit, în schimb, a fost o participare interesată și implicit activă la problemele discutate, tematică stabilită, de altfel, în concordanță cu preferințele lor și, coroborată bineînțeles, cu scopurile noastre. Aș remarca aici importanța acordată istoriei locale, încadrarea în fenomenul general. S-au dezbătut printre altele: *Registrul de la Oradea*, subiect finalizat printr-o lucrare publicată în revista liceului; *Cetatea Oradei; Viața economică, socială și politică a orașului Oradea între secolele XIII—XVII; Umanismul orădean*. S-ar mai adăuga, de asemenea, dialogurile, purtate pe teren, despre evoluția arhitecturii orașului, cu referiri la arta europeană. Cercul fiind numai de istorie a apărut, la un moment dat, factorul de neacceptare în totalitate a acestei formule. Unii doreau, e adevărat un număr minim, să cuprindă doar probleme de biologie sau de artă, determinînd ivirea unei stări de apatie. Or, noi considerăm, idealul este în primul rînd o participare conștientă din partea elevilor. Ne interesează, în acest caz, nu raportarea unei acțiuni ci extinderea ei în sens creator, de formare a unor deprinderi, „concepte instrumentale, modelatoare, cu care să-și poată imagina o situație, să încerce să o capteze, să o înțeleagă”³. Ceea ce ar contribui la împlinirea dezbaterilor teoretice ar fi munca în laboratoarele de restaurare ale secțiilor de istorie și științe naturale, efectuarea unor deplasări cu membrii secției de etnografie, în timpul anului școlar, iar în vacanța de vară, participările la șantierele arheologice, reușind ca astfel să pătrundă cît mai corect coordonatele evoluției istoriei noastre trecute și prezente. De asemenea, treptat, ei vor putea să ghideze colegii, pe cei din ciclurile mai mici, realizînd o apropiere firească față de posibilitățile de înțelegere ale acestora. Totodată ar deveni nuclee ale muncii cu elevii, un sprijin în munca cultural-educativă din licee și cu tinerii, în general.

Atunci cînd am ajuns la aceste constatări nu ne gîndeam decît la cei care și-au manifestat dorința de a fi colaboratori ai muzeului, la elevii aparținînd liceelor real-umaniste din oraș, constatînd din sondajele întreprinse, că numărul lor nu este prea mare. Propunerea noastră, izvorită din experiența unui an de zile, ar fi programarea practicii în timpul anului școlar la muzeu și în acest sens am înștiințat și forurile superioare locale, știut fiind că o „trăsătură fundamentală și un principiu de bază se referă la permanența proceselor educaționale muzeale, în viziunea unei țări socialiste care concepe educația ca un proces continuu, într-o viziune unitară nediscriminativă”⁴.

Dorim să menționăm, în finalul acestei comunicări, că s-a constituit numai în vederea acestui simpozion, nu a fost o cercetare propusă de-

³ Mircea Malița, *Aurul Cenușiu, Eseuri rostite*, Cluj, Editura Dacia, 1971, p. 75.

⁴ Dr. Cornel Irimie, *Muzeul contemporan, factor activ în realizarea educației socialiste*, în *Muzeul contemporan factor activ în realizarea educației socialiste. Simpozion*, Oradea, 11—12 septembrie 1971, p. 64.

liberat, dar s-ar fi impus oricum din perspectiva rolului pe care îl are muzeul în societatea noastră contemporană, menire evidențiată și în *Programul de măsuri* recent publicat, unde s-a arătat: „muzeele vor intensifica activitatea în rindurile oamenilor muncii, acționând pentru cunoașterea de către mase a existenței multimilenare a poporului nostru, a luptei sale eroice pentru independență, unitate și progres, a contribuțiilor sale în opera de edificare a socialismului⁵, scop posibil de împlinit și prin integrarea succesivă, într-o activitate colectivă, a tinerilor, în vederea formării omului nou.

ANEXA 1

MUZEUL ȚĂRII CRIȘURILOR

Nr. ....

Data .....

Către,

Tov. —————

—————

Colectivul instituției noastre V-a propus ca să faceți parte din „Cercul de colaboratori externi ai Muzeului“, secția —————
—————. Acesta funcționează sub conducerea directă a direcțiunii și a șefilor de secții.

- Drepturi: — intrare liberă în muzeu
- acces la fondul documentar al bibliotecii muzeului
  - acces la colecțiile muzeului (în prezența personalului de specialitate al secțiilor)
  - să lucreze în laboratoarele muzeului (în prezența personalului de specialitate)
  - publicare în publicațiile editate de muzeu
  - asistență de specialitate în păstrarea colecțiilor proprii
  - obținerea de recomandări din partea muzeului, la cerere, în vederea de a fi sprijinit în activitatea profesională și social-culturală.

⁵ *Program de măsuri pentru aplicarea hotărârilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste, în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative, în Scinteia, 19 septembrie 1976, p. 3—4.*

- Îndatoriri: — să contribuie la organizarea unor acțiuni ale muzeului și la popularizarea lor
- să contribuie la îmbogățirea colecțiilor muzeului
  - să înștiințeze muzeul despre orice semnalară a unor obiecte de valoare muzeală
  - să întrețină tehnic și din punct de vedere al evidenței colecțiile proprii
  - să permită accesul muzeografilor la colecțiile proprii (în prezența proprietarului)
  - să respecte regulamentul de ordine interioară al muzeului.

În cazul în care sînteți de acord cu cele de mai sus, Vă rugăm să completați următoarele date personale:

Numele —————

Prenumele —————

Profesia —————

Seria și nr. buletinului de identitate —————

Domiciliul și numărul de telefon —————

Locul de muncă și nr. de telefon —————

—————

Semnătura —————,

Data —————

DIRECTOR

ȘEF SECȚIE